

ת"פ 63696/09/14 - תביעות צפת נגד מיכאל אוחנה

בית משפט השלום בקריית שמונה
ת"פ 63696-09-14 תביעות צפת נ' אוחנה

בפני
בעניין: כבוד השופטת רות שפילברג כהן
תביעות צפת

המאשימה

נגד
מיכאל אוחנה

הנאשם

גזר דין

כתב אישום ורקע:

1. ביום 12/4/15 הורשע הנאשם, על פי הודאתו, בכתב אישום שייחס לו עבירת **החזקת סכין למטרה לא כשרה** - עבירה לפי סעיף 186(א) לחוק העונשין, התשל"ז-1977.

העבירה בוצעה ביום 12/7/14, שעה 01:15 לערך, בחוף אשלים בכנרת, בכך שהנאשם החזיק ברשותו סכין.

נקבע כי טרם הטיעונים לעונש יוגש תסקיר שרות המבחן.

בנוסף, ביום 17/3/16 הוזמנה חו"ד מטעם הממונה על עבודות השרות, ואולם הנאשם לא התייצב. ביום 4/5/16, ניתנה לנאשם הזדמנות נוספת ואולם גם הפעם לא התייצב הנאשם, וזאת על פי דיווח שהתקבל מטעם הממונה על עבודות השרות.

תסקיר שרות המבחן:

2. תסקיר שרות המבחן סקר את נסיבותיו של הנאשם, רווק בן 24 שנים, המתגורר עם בת זוגו.

הנאשם טען כי השלים 11 שנות לימוד, וכי בהיותו בחטיבת הביניים נחשד במעורבות בפלילים, ולימודיו בבית הספר הופסקו, נשלח לאבחון והסתכלות במעון "חורש", למד במסגרת פרויקט "הילה", חזר למסגרת הלימודית אך הפסיק את לימודיו בעקבות קשיי הסתגלות ובעיות משפחתיות.

הנאשם התגייס לצבא, ביצע מספר עבירות עריקות ושחרר לאחר שנה ו-9 חודשי שרות.

לאחר שחרורו מהצבא, עבד הנאשם בעבודות מזדמנות, ניסה להקים פעמיים עסק עצמאי, ואולם העסקים נסגרו כעבור זמן קצר. הנאשם טען כי הוא עובד מזה שנה בהתקנת מזגנים עם אחיו.

על פי התסקיר, הנאשם הינו בן יחיד ולו ארבעה אחים למחצה. הנאשם התגורר עד גיל 5 עם אמו הביולוגית שילדה אותו בגיל 16 בערך, במשך שנתיים שהם במסגרות חוץ ביתיות ובגיל 7 נשלח לאימוץ יחד עם אחיו הבכור על רקע הזנחה על ידי אמו.

הוריו המאמצים של הנאשם תוארו על ידו כהורים שנתנו מענה לצרכיו החומריים אך לא הצליחו לתת לו חום ואהבה והוא התקשה לקבלם כהוריו.

הוריו המאמצים ביקשו להוציאו למסגרות חוץ ביתיות לאחר שהחלו אצלו בעיות התנהגות.

מאז היותו בן 15 התגורר הנאשם לסירוגין בבית הוריו ובביתו של חבר, עד לגיוסו לצבא.

בהיותו בן 18 חזר הנאשם להתגורר עם אמו הביולוגית אך עזב אחרי 8 חודשים לאחר שחוזה פעם נוספת הזנחה מצידה וכיום הקשר עמה רופף.

שרות המבחן מסר כי לחובתו של הנאשם הרשעות קודמות בעבירות אלימות ורכוש ונדון בשנת 2010 לצו מבחן למשך שנה.

הנאשם תיאר בפני שרות המבחן כי בגיל 16 נחשף לשימוש בסמים, עישה בנסיבות חברתיות ולעיתים מזדמנות, וכן צורך אלכוהול אחת לחודש.

הנאשם הוזמן פעמיים, על ידי שרות המבחן, לבדיקות שתן, אך הוא לא התייצב.

ממידע שנמסר לשרות המבחן משרות המבחן לנוער עלה כי שרות המבחן לנוער התרשם כי נסיבות חייו הקשות של הנאשם גרמו לו לפגיעות רגשיות קשות ורבות. אצל הנאשם נוצר קונפליקט פנימי, בשל הפער בין המחשבה שלו על משפחה אמיתית ותחושותיו לגבי הוריו המאמצים, קונפליקט זה גרם לו לתחושת תסכול וחוסר אמון במבוגרים, אשר קיבלו ביטוי בהתנהגותו הפוגענית ופורצת הגבולות ותפקודו הלקוי במסגרת החינוכית.

הנאשם טען בפני שרות המבחן כי נשא את הסכין לצורך הגנה עצמית, לאחר שהגיע יחד עם חברים לחוף הים וראה כי יש שם חבורות של ערבים, הנאשם הבין כי מדובר בהתנהגות שאינה חוקית אך הוא לא חשב על משמעותה וחומריתה.

משרות המבחן נמסר כי הנאשם נטה תחילה למזער את משמעות מעשיו אך בהמשך לקח אחריות, הצליח להתבונן על נסיבותיהם והבין את דפוסי החשיבה הפסולים העומדים בבסיס מעשיו.

שרות המבחן התרשם כי הרקע המשפחתי של הנאשם השאיר אצלו תחושות של כעס, תסכול ודחייה, הקשה עליו לתת אמון, בעיקר בדמויות סמכות, ויכולת לווסת דחפים ורגשות.

שרות המבחן העריך עוד, כי השימוש בחומרים ממכרים על ידי הנאשם מהווה אמצעי לבריחה מהתמודדות עם קשייו הרגשיים..

שרות המבחן התרשם כי התייחסותו לביצוע העבירות הייתה הגנתית, מתן הסברים רציונאליים, מזעור מעשיו והעדר תובנה לגבי השלכותיהם.

נמצא כי קיים **סיכון גבוה להישנות ביצוע עבירות דומות על ידי הנאשם בעתיד**, זאת בשל מאפייניו האישיותיים והמשפחתיים, התייחסות הגנתית לדפוסיו הכושלים, דפוסי שימוש בסמים, קושי לשמור על קשר יציב עם גורמי טיפול והעובדה כי הענישה שהוטלה עליו בעבר לא היה בה כדי לצמצם את התנהגותו הפלילית.

שרות המבחן לא בא בהמלצה טיפולית בעניינו של הנאשם, והמליץ להטיל עליו ענישה מוחשית של מאסר לריצוי בדרך של עבודות שרות, מאסר על תנאי וקנס.

טיעוני הצדדים לעונש:

3. טיעוני ב"כ המאשימה

ב"כ המאשימה התחיל וטען כי לנאשם עבר פלילי שהתיישן, בבית המשפט לנוער, בעבירות של אלימות וגניבה.

ב"כ המאשימה טען כי הערך החברתי המוגן בעבירות של החזקת סכין הוא שלום הציבור והסביר כי תופעת הסכינאות פשטה בחברתנו וכי פעמים רבות היא נגמרת בגרימת פגיעה בחיי אדם ועל כן יש לקבוע מתחם עונש מוחשי ומרתיע והפנה לפסיקה רלוונטית לעניין.

ב"כ המאשימה טען כי מתחם העונש ההולם הוא בין מאסר קצר בפועל אשר יכול להיות מרוצה בדרך של עבודות שרות ועד שנת מאסר בפועל, ועתר להשית על הנאשם עונש במרכז המתחם, זאת לאות עברו של הנאשם, תסקיר שרות המבחן, נסיבות חייו ומסמך ממערכת שירותים חברתיים וקהילה של עיריית חיפה, ממנו עולה כי הנאשם עובר תהליך טיפולי.

4. טיעוני ב"כ הנאשם

ב"כ הנאשם טענה כי מדובר בעבירת הכנה שאינה טומנת בחובה נזק, והיא נועדה להרתיע מפני ביצוע עבירה עתידית, לא הייתה אינדיקציה לשימוש בסכין, שימוש שאינו למטרה כשרה.

ב"כ הנאשם הפנתה לכך שמאז ביצוע העבירות בבית המשפט לנוער, ברישום פלילי שהתיישן בשנת 2013, לא נפתחו נגד הנאשם תיקים פליליים חדשים.

ב"כ הנאשם ציינה כי הנאשם הודה בהזדמנות הראשונה וחסך זמן שיפוטי יקר.

עוד הוסיפה, כי מדובר בנאשם צעיר אשר יש לגזור את דינו תוך ראייה שיקומית צופה פני עתיד כזו שתחדד עבורו

את הגבולות ותטמיע את האיסור הפלילי.

בנטען כי גם מאסר בפועל בדרך של עבודות שרות עלול להסב נזק לנאשם ועתרה לגזור את דינו ברף התחתון של המתחם.

ב"כ הנאשם הפנתה לנסיבות חייו הקשות של הנאשם את היותו מצוי בחובות כבדים בעקבות הקמת עסק שנכשל.

ב"כ הנאשם הפנתה למכתבו של מנהל היחידה לטיפול בצעירים בעיריית חיפה, לפיו, הנאשם נמצא כמעט חודשיים בהליך טיפולי.

ב"כ הנאשם טענה כי באשר לסיכון להישנות ביצוע העבירות על ידי הנאשם, בחלוף שנתיים מיום ביצוע העבירות על ידו במהלכן לא ביצע הנאשם עבירות נוספות, יש בכך כדי להעיד על יכולתו להימנע מביצוע עבירות נוספות.

הנאשם

הצטער על מעשיו וטען כי הדבר לא יחזור על עצמו.

דין והכרעה:

5. תיקון 113 לחוק העונשין קובע את העיקרון המנחה בענישה והוא קיומו של יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיה, ומידת אשמו של הנאשם, ובין סוג ומידת העונש המוטל עליו.

בקביעת מתחם העונש ההולם, על בית המשפט להתחשב בערך החברתי שנפגע בביצוע העבירה ובמידת הפגיעה בו, מדיניות הענישה הנוהגת ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה.

הערך החברתי

6. הערך החברתי המוגן באמצעות האיסור על החזקת אגרופן או סכין מחוץ לתחום ביתו או חצריו של נאשם הוא ערך ההגנה על שלמות הגוף ותחושת הביטחון. המטרה היא להבטיח חיים שלווים ללא חשש מאלימות מזיקה.

תכלית האיסור היא מניעתם של סיכון ושל נזק מוחשי אשר עלול להיגרם כתוצאה משימוש פסול בסכין או באגרופן. העבירה נועדה למיגור התופעה השלילית הנפוצה של "תרבות הסכינאות".

לעניין זה ראו את רע"פ 7484/08 פלוני נגד מדינת ישראל:

"יש להסכים גם עם טענת המשיבה לפיה פגיעה בערך המוגן הטמון בעבירה בדבר

החזקת סכין, עשויה להתרחש לא רק כאשר נעשה בסכין שימוש פסול, אלא גם מעצם החזקתה בכל מקום שאינו ביתו או חצריו של אדם. האיסור הפלילי על החזקת סכין (והוא הדין לגבי אגרופן הנזכר אף הוא בסעיף 186(א)) ברשות הרבים, נועד להתמודד כאמור עם תופעת ריבוי הסכינים ולהקטין את הסיכוי לשליפתה של הסכין מכיסיו של בעליה לצורך שימוש פסול ופוגעני בה. גם אם החזקת הסכין כשלעצמה אין בה כדי ליצור פוטנציאל לתגרה אלימה, משעה שפוטנציאל שכזה התעורר, נוכחותה של הסכין בזירת האירוע עשויה לתרום להתלקחות הרוחות ולהשתלבות מצד האוחז בסכין. אכן, החזקת הסכין במקום בו קיים פוטנציאל לאלימות מעצימה את ההסתברות להתפרצות האלימות."

וכן את ע"פ 2047/07 מלסה הנוק נגד מדינת ישראל:

"כבר נשתפך דיו רב ונשתברו קולמוסים ומקלדות בפסקי הדין של בית משפט זה ובתי המשפט האחרים לעניין 'תת-תרבות-הסכין'. לפנינו היה אדם יוצא לרחוב ובידו או בכיסו ארנקו, מטפחתו ועטו. היום רבים היוצאים לרחוב וסכין בידם, או איש סכיני על ירכו, לאו דווקא כדי לקלף מפירות הארץ, ואך יוצאים פלוני משלוותם, ברב או במעט, תישלף הסכין; וסגולתה הטבועה של זו, שהיא עלולה לשפיכות דמים, וכדברי חכמים ש'הברזל מקצר ימיו של אדם' (ילקוט שמעוני, פרשת יתרו)"

מדיניות הענישה

7. בתי המשפט עסקו לא אחת בעבירת החזקת סכין או אגרופן למטרה לא כשרה ועמדו על הצורך להחמיר בענישה, לעניין זה ראו את רע"פ 5127/09 דוד יפקח נגד מדינת ישראל:

"בשנים האחרונות אנו נתקלים בתופעה קשה, כאשר אנשים היוצאים לבילוי לילי נושאים עמם כלי משחית. תופעה זו לא פסחה גם על בני הנוער, ואת מחירה שילמו קורבנות לא מעטים בחייהם, ואחרים נושאים את צלקותיה על גופם. עם כך אין להשלים, ואחת הדרכים לסלק תופעה זו מחיינו, היא החמרה בענישה שנהגה עד כה."

מעיון בפסיקה שעסקה בעבירת החזקת סכין למטרה לא כשרה, עולה כי ניתנה ענישה במנעד רחב.

א. רע"פ 4079/10 אימן ג'בשה נגד מדינת ישראל, המבקש הודה והורשע בביצוע עבירה של החזקת סכין שהוסלקה בחגורתו. בית המשפט השלום הטיל עליו 180 שעות של"צ ללא הרשעה. ערעור המדינה למחוזי התקבל והמבקש הורשע אך העונש לא הוחמר והערעור נדחה. בקשת רשות הערעור לבית המשפט העליון נדחתה.

ב. רע"פ 2968/12 **כאיד אלזיד נגד מדינת ישראל**, בית המשפט העליון דחה בקשת רשות ערעור של מבקש על גזר דינו של בית משפט מחוזי, בו הוחלט להותיר על כנה הרשעתו של המבקש בעבירה של החזקת סכין ועונש של 160 שעות של"צ.

ג. רע"פ 322/15 **חן ג'אנח נ' מדינת ישראל**, המבקש הודה והורשע בביצוע עבירות של החזקת סכין למטרה לא כשרה והחזקת סם מסוכן שלא לשימוש עצמי. המבקש החזיק בכיסו סכין, שעה שהובהל לבית החולים לאחר שנדקר. כמו כן צירף תיק נוסף בו החזיק בביתו סם מסוג חשיש. בית המשפט קבע כי מתחם העונש בעבירת החזקת הסכין הינו בין 6 חודשי מאסר לבין 12 חודשי מאסר. הנאשם נידון ל- 12 חודשי מאסר וכן להפעלת מאסר על תנאי בן 6 חודשים במצטבר, סה"כ נידון ל-18 חודשי מאסר בפועל. ערעורו לבית המשפט המחוזי ובקשת רשות הערעור לבית המשפט העליון, נדחו.

ד. רע"פ 2932/08 **מוחמד מרגאן נגד מדינת ישראל**, המבקש הודה והורשע בביצוע עבירת החזקת סכין. המבקש החזיק סכין בכיכר בית העלמין בכרמיאל. בית המשפט השלום גזר עליו חודשיים מאסר בפועל ו- 7 חודשי מאסר על תנאי. ערעורו לבית המשפט המחוזי ובקשת רשות הערעור לבית המשפט העליון, נדחו.

ה. רע"פ 9400/08 **מועתז מוחמד מועטי נגד מדינת ישראל**, נדחתה בקשת רשות ערעור של מבקש שהודה והורשע בביצוע עבירת החזקת סכין למטרה לא כשרה ועליה נדון לחודשיים מאסר בפועל ושבעה חודשי מאסר על תנאי.

ו. ע"פ 8267-08-11 **סאלח סואעד נ' מדינת ישראל**, נדחה ערעור מערער, ללא עבר פלילי, על חומרת העונש - מאסר של חודשיים לריצוי בפועל ו-6 חודשי מאסר על תנאי, לאחר שהורשע על סמך הודאתו בעבירה של החזקת סכין על גופו בהיותו בקניון.

ז. ע"פ 31988-06-10 **ישראל גטהון נגד מדינת ישראל**, המערער, צעיר בן 19 ונעדר עבר פלילי, הודה והורשע בביצוע עבירת סכין למטרה לא כשרה. המערער נתפס בעמדת הבידוק בכניסה למועדון כשהוא מחזיק בכיסו סכין מתקבעת. בית המשפט השלום גזר עליו 5 חודשי מאסר בפועל ו-5 חודשי מאסר על תנאי. בית המשפט המחוזי נתן למערער הזדמנות על מנת לבחון את האפשרות שירצה את מאסרו בדרך של עבודות שרות אך הוא לא התייצב בפני הממונה ועל כן ערעורו נדחה.

ח. עפ"ג 9095-02-11 **תמים מסארוה בן מוחמד נגד מדינת ישראל**, המערער, בעל עבר פלילי, הודה והורשע בביצוע עבירת החזקת סכין למטרה לא כשרה. בית המשפט השלום גזר עליו 6 חודשי מאסר בפועל לריצוי בדרך של עבודות שרות, מאסר על תנאי וקנס. ערעורו לבית

המשפט המחוזי נדחה.

ט. ע"פ 31937-01-13 **סלמאן אלבנא נגד מדינת ישראל**, המערער הורשע, לאחר ניהול הוכחות בעבירת החזקת סכין שלא למטרה כשרה. בית המשפט גזר עליו 40 ימי מאסר בפועל ומאסר על תנאי. בית המשפט המחוזי קיבל את ערעורו של המערער במובן זה ש-40 ימי המאסר ירוצו בדרך של עבודות שירות.

נסיבות הקשורות בביצוע העבירה.

8. הנאשם החזיק סכין בשעת לילה מאוחרת בחוף הים בכנרת, מקום ציבורי, אותו פוקדים אנשים רבים במהלך היום והלילה של חודשי הקיץ. חופי הכנרת של תקופת הקיץ הנם זירת בילוי המונית, המאופיינת בהתכנסותו של קהל רב ומגוון, המגיע למטרות נופש חגיגה ובילוי. לא פעם כוללים הבילויים צריכת אלכוהול, ואף סמים. גם עימותים אלימים, לפעמים חמורים ממש, המחייבים טיפול משטרי, הנם, למרבה הצער, תופעה נפוצה בחופי הכנרת של חודשי הקיץ.

הרקע האמור משקף את החומרה היתרה בהחזקת הסכין כפי שבוצעה על ידי הנאשם, שכן פוטנציאל ההתדרדרות ל אלימות במקרה זה, הנו ממשי.

יתרה מכך, הנאשם טען בפני שירות המבחן נשא את הסכין לצורך הגנה עצמית, לאחר שראה בחוף "חבורות של ערבים", וכי היה עם חברתו וחברים נוספים.

דברים אלה מהווים "הצהרת דריכות" לפיה הנאשם התחמש בסכין לשם שימוש בו במקרה של עימות. ניתן בנקל לנבא איך הפוטנציאל האלים של נשיאת סכין בנסיבות אלה תידרדר לחבלה, דקירה או גרוע מכך, בשל עימות של מה בכך או מילה מיותרת.

הדרך לשליפת הסכין, על ידי מי שנושא אותה בייעוד הגנתי או התקפי, ושימוש בה היא קצרה, ומהווה מתכון מר להסלמת כל אירוע, גם שולי, ל אלימות קשה.

מדובר פה לפיכך בנזק פוטנציאלי רב, במיוחד במקום ובמועד בו בוצעה העבירה.

9. לאור האמור לעיל, אני קובעת כי מתחם העונש ההולם הוא בין הרשעה ושל"צ על נאשמים נעדרים עבר פלילי ועד 10 חודשי מאסר בפועל.

סטייה ממתחם העונש ההולם

10. בהתאם לסעיף 40ד לחוק העונשין, בית המשפט יבחן האם ראוי לחרוג לקולא ממתחם העונש ההולם בשל שיקולי שיקום או מאידך, לחרוג לחומרא בשל הצורך להגן על שלום הציבור.

עמוד 7

לא מצאתי במקרה זה בסיס לחריגה ממתחם הענישה.

גזירת עונשו של הנאשם:

11. בהתאם לסעיף 40א לחוק העונשין, בקביעת עונשו של הנאשם, על בית המשפט להתחשב בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה. בשלב סה ניתן משקל מכריע לנסיבותיו של הנאשם, גישתו לעבירה, מידת הצפי לעבריינות חוזרת ועוד.

הנאשם הודה בכתב האישום כלשונו, קיבל אחריות על מעשיו וחסך זמן שיפוטי. יחד עם זאת, לגבי יחס לעבירה, גישתו בתסקיר מאופיינת במזעור משמעות המעשה. לא בכדי העריך שרות המבחן כי קיים צפי שלילי ומסוכנות גבוהה להישנות עבירות בעתיד.

הנאשם לא התייצב לבדיקות שתן, ועקב גישתו, לא נמצא מומלץ לכל הליך טיפולי, אף על פי שנסיבותיו הנן כאלה המעידות על צורך בטיפול.

הנאשם הגיש מכתב מטעם עיריית חיפה, לפיה הוא לוקח חלק בטיפול במחלקת הצעירים של העיריה. מבלי לשלול את האמור במכתב, לא אוכל לתת לדברים משקל רב, שכן לא ברור מדוע הנאשם לא נרתם במקביל לטיפול על ידי שרות המבחן. לא התרשמתי מהירתמות משמעותית למסגרת טיפולית.

עברו הפלילי של הנאשם - לחובתו של הנאשם עבר פלילי, הכולל שתי הרשעות קודמות, שהתיישנו. הנאשם הורשע בעבר בביצוע העבירות הבאות - תקיפה וחבלה ממשית על ידי שניים או יותר, תקיפה הגורמת חבלה של ממש, תקיפה סתם על ידי שניים או יותר, גניבה, תקיפה סתם, חבלה וחבלה חמורה. מדובר לפיכך במי שזו לא הסתבכותו הראשונה בפלילים.

נסיבות חייו של הנאשם נלקחו בחשבון על ידי בשלב זה לטובתו, ואולם אין בכך כדי לוותר על רכיב ממש בענישה.

מצאתי כי אין מנוס מהטלת מאסר בפועל על הנאשם, למרות טענותיו על כך שמאסר עלול לפגוע בשגרת חייו ובמצבו הכלכלי.

לנוכח אי שיתוף הפעולה עם הממונה על עבודות השרות, המאסר יבוצע בפועל ממש. עניין זה נלקח על ידי בחשבון בקביעת תקופת המאסר, שתהיה קצרה, בהתאמה לכך שמדובר במאסר בבית הסוהר, ולא בדרך קלה יותר של עבודות שרות.

סוף דבר:

12. לאור כל האמור, אני מטילה על הנאשם את העונשים הבאים:

- א. חודשיים מאסר בפועל. בהסכמת הצדדים, הנאשם יתייצב לריצוי עונשו ביום 19.6.16 עד השעה 10:00 במפקדת גוש צפון של שב"ס.
- ב. מאסר על תנאי לתקופה של 6 חודשים, הנאשם יישא עונש זה אם יעבור על העבירה בה הורשע, במהלך תקופה של שלוש שנים מיום מתן גזר הדין.
- ג. חתימה על התחייבות ע"ס 2,000 ₪, להימנע מביצוע העבירה בה הורשע, במהלך תקופה של שנתיים מיום מתן גזר הדין.

המוצג - להשמדה.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי תוך 45 יום מהיום.

ניתן היום, י"א אייר תשע"ו, 19 מאי 2016, במעמד הצדדים.